

Нейман О.О., ст. гр. ФКфе-12-2
Науковий керівник:
Завідувач кафедри економічного аналізу і фінансів,
д.е.н., проф. Єрмошкіна О.В.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий
університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

СУТНІСТЬ НАДІЙНОСТІ ТА ЛІКВІДНОСТІ КРЕДИТНОЇ УСТАНОВИ У КОНТЕКСТІ КОМПЛЕКСНОГО УПРАВЛІННЯ

Забезпечення ліквідності та надійності комерційного банку – це одне з ключових питань забезпечення життєдіяльності фінансового кредитної установи. При цьому як параметри ліквідності, так й надійності підпадають під регулювання як внутрішніми нормативними документами, так й на законодавчому рівні (включно з міжнародними вимогами – Базель I, II, III). Однак, тенденції останнього року у банківській системі України, яка характеризується постійними банкрутствами банків та визнанням їх НБУ неплатоспроможними свідчить про необхідність подальшого вивчення проблеми природи ліквідності та надійності банку, удосконалення підходів до управління процесами забезпечення ліквідності та надійності кредитних установ.

Проблемам забезпечення ліквідності та надійності кредитних установ присвячено багато робіт як вітчизняних, так й закордонних вчених, однак й на тепер залишаються дискусійними питання формування адекватних мінливому зовнішньому середовищу набору інструментів, методів та підходів управління.

Відповідно, метою даного дослідження є уточнення природи та ролі ліквідності та надійності кредитної установи у процесі забезпечення її життєдіяльності.

Поняття ліквідність комерційного банку означає можливість банку своєчасно і повно забезпечувати виконання своїх боргових і фінансових зобов'язань перед усіма контрагентами, що визначається наявністю достатнього власного капіталу банку, оптимальним розміщенням і величиною коштів по

статтях активу і пасиву балансу з урахуванням відповідних термінів. Іншими словами, ліквідність комерційного банку базується на постійній підтримці об'єктивно необхідного співвідношення між трьома її складовими - власним капіталом банку, залученими і розміщеними ним коштами шляхом оперативного керування їхніми структурними елементами.

З урахуванням цього у світовій банківській теорії і практику ліквідність прийнята розуміти як «запас» або як «потік». При цьому ліквідність як «запас» містить у собі визначення рівня можливості комерційного банку виконувати свої зобов'язання перед клієнтами у визначений конкретний момент часу шляхом зміни структури активів на користь їхніх високоліквідних статей за рахунок наявних у цій області невикористаних резервів.

Ліквідність як «потік» аналізується з погляду динаміки, що припускає оцінку спроможності комерційного банку протягом певного періоду часу змінювати сформований несприятливий рівень ліквідності або запобігати погіршенню досягнутого, об'єктивно необхідного рівня ліквідності за рахунок ефективного управління відповідними статтями активів і пасивів, залучення додаткових позикових коштів, підвищення фінансової стійкості банку шляхом зростання доходів.

Таким чином, кожен комерційний банк повинен самостійно забезпечувати підтримку своєї ліквідності на заданому рівні на основі як аналізу її стану, що складається на конкретні періоди часу, так і прогнозування результатів діяльності і проведення в наступному науково обґрунтованої економічної політики в області формування статутного капіталу, фондів спеціального призначення і резервів, залучення позикових коштів сторонніх організацій, здійснення активних кредитних операцій.

Таким чином, ліквідність комерційного банку – слід розглядати як здатність кредитної установи формувати та використовувати активи й пасиви протягом певного періоду часу відповідно до постійно змінної часової структури фінансових ресурсів, які характеризуються плинністю та зміною вартості у часі.